

Tytuł: Tonda, Slávka i magiczne światło

Grupa wiekowa: 10+

Słowa kluczowe: wyobraźnia, przyjaźń, rodzina, nadopiekuńczość, samotność, poczucie straty, dorastanie, emocje, smutek, złość, lęk, inność, światło, ciemność

Wiadomośćka:

Ludzkie ciało potrafi emitować światło, które zauważalne jest w ciemności, dzięki aparatom o dużej czułości. Zjawisko emitowania światła przez żywe organizmy nazywamy bioluminescencją. Eksperymenty prowadzone przez Japończyków pokazują, że najbardziej u człowieka świecą: policzki, czoło i szyja i dzieje się to ok. godz. 16.00.

Proponowane tematy do rozmowy/omówienia:

- Dorastanie. Jak w zdrowy sposób kształtować swoją samodzielność i stawiać granice?
- Jak radzić sobie z negatywnymi emocjami?
- Przyjaźń jako lekarstwo na samotność.

Powiązanie z podstawą programową:

Etyka

I. Elementy etyki ogólnej. Uczeń:

1. zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych:

1) posługuje się pojęciami niezbędnymi do charakterystyki działania w aspekcie jego moralnej oceny: decyzja, czyn, sprawczość, konflikt, problem, podmiot działania (autor, sprawca), adresat działania, intencja działania, motyw działania, treść działania, skutek (konsekwencja), okoliczności działania,

2) rozpoznaje i nazywa wybrane emocje oraz uczucia: radość, smutek, strach, wstręt, zdziwienie, gniew, akceptacja, duma, miłość, nienawiść, przyjemność, przykrość, poczucie szczęścia, poczucie wstydu, poczucie winy, zazdrość,

3) posługuje się nazwami emocji i uczuć do opisywania przeżyć własnych oraz przeżyć innych osób w kontekście różnych doświadczeń moralnych; wykorzystuje te pojęcia do charakteryzowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych,

6) wykorzystuje pojęcia dyskursu etycznego do analizowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych;

II. Człowiek wobec innych ludzi. Uczeń:

1. podaje przykłady okazywania szacunku wobec rodziców, nauczycieli, koleżanek i kolegów oraz innych ludzi – dorosłych i dzieci;

2. uzasadnia, dlaczego należy okazywać szacunek innym osobom;

3. okazuje szacunek innym osobom;

4. wie, że w szczególny sposób należy okazywać szacunek i wyrozumiałość osobom starszym (seniorom), słabszym, potrzebującym pomocy;
5. wyjaśnia, czym jest miłość; charakteryzuje różne rodzaje miłości;
6. wyjaśnia, co to znaczy, że rodzina jest dobrem wspólnym.

III. Człowiek wobec siebie. Uczeń:

1. wyjaśnia, co to znaczy być osobą; objaśnia pojęcie godności człowieka;
2. wie, że ze względu na swoją wartość – osobową godność – jest równie wartościowym człowiekiem jak inni ludzie;
3. zna i rozwija swoje zalety, rozpoznaje i eliminuje swoje wady;
5. wyjaśnia, dlaczego należy odnosić się z szacunkiem do własnego ciała;

Wychowanie do życia w rodzinie

I. Rodzina. Uczeń:

3. rozpoznaje typy struktury rodziny: rodzina wielopokoleniowa, rodzina pełna, rodzina niepełna, rodzina zrekonstruowana;
4. wyjaśnia miejsce dziecka w rodzinie i jej rolę dla niego: w fazie prenatalnej, podczas narodzin, w fazie niemowlęcej, wczesnodziecięcej, przedpokwitaniowej, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego;
5. potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje rodzinne;
6. wie, jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne; potrafi wymienić za co i w jaki sposób można wyrazić im wdzięczność;
7. rozumie na czym polega odpowiedzialność wszystkich członków za atmosferę panującą w rodzinie; wie jak komunikować uczucia, wyrażać pamięć, składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, imienin, urodzin, Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, być uprzejmym i uczynnym każdego dnia;
8. zna i rozumie funkcje rodziny, np. prokreacyjna, opiekuńcza, wychowawcza oraz ich znaczenie na poszczególnych etapach rozwoju człowieka

II. Dojrzewanie. Uczeń:

1. rozpoznaje zmiany fizyczne i psychiczne; zauważa i akceptuje zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju;
2. zna kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej;
7. omawia problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi;

Propozycja zadania dla dzieci/uczniów:

Zbierz członków swojej rodziny. Niech każdy z was wymieni jedną rzecz, która najbardziej przeszkadza mu we wspólnym życiu. Wszyscy razem zastanówcie się, jak można rozwiązać ten problem.

Bibliografia/netografia dla nauczycieli i rodziców:

A. Stażka-Gawrysiak, *Self-Regulation. Nie ma niegrzecznych dzieci. Opowieści dla dzieci o tym, jak działać, gdy emocje biorą górę*, Znak Emotikon, 2019.

Świat widziany wieloma oczami, czyli od empatii do tolerancji - scenariusz dla klas V-VIII szkoły podstawowej <https://www.szkoizklasa.org.pl/materialy/swiat-widziany-wieloma-oczami-czyli-od-empatii-do-tolerancji/>